MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 19 XI, 1941
popołudniowy.

I

Dotyczące Polski.

WEICHSELSENDER po polsku, 19 XI, g.10.01
Dr. Frank wygłosił w Uniwersytecie berlińskim odczyt o Gen. Gub. Na odczycie byli obecni m.i. poseł włoski, fiński, węgierski i przedstawiciele Słowacji oraz Mandżukuo. Dr. Frank omówił nowo wytworzoną sytuację Gen. Gub. w związku z wojną niemiecko-sowiecką. Gen. Gub było do niedawna najdalej wysuniętą częścią Rzeszy w stosunku do Sowietów. Obszar Gen. Gub. obejmuje przestrzeń 170 tys. km.kw. Władze niemieckie przy pomocy policji polskiej i ukraińskiej zaprowadziły w krótkim czasie po wojnie polsko-niemieckiej porządek i ład, a pomagała też w tem policja niemiecka, koleje wschodnie i niemiecka poczta wschodnia. Na terenie Gen. Gub. administracja niemiecka zdołała wybudować już półtora tysiąca km dróg bitych i 1700 km dróg kolejowych. W wielkich fabrykach na terenie Polski robotnicy pracują na 2 lub 3 zmiany dziennie. Setki tysięcy robotników polskich znalazło zatrudnienie na terenie Rzeszy. Prowadzone są prace nad zintensyfikowaniem rolnictwa polskiego wobec przyłączenia do Gen. Gub. okręgów wschodnich dawnego państwa polskiego. Szczególnego znaczenia nabiera sieć wodna. Praca na terenie Gen. Gub. wre we wszystkich dziedzinach.

BRATYSLAVA po ukraińsku, 18 XI, g.21.30
Bolszewicy zniszczyli w Galicji wschodniej wszystkie bibljoteki ukraińskie.
We Lwowie uruchomionych zostało 10 kinoteatrów. Niektóre z nich mają napisy w języku polskim, niektóre w języku ukraińskim.
W Stryju rejonowy teatr ukraiński urządził szereg przedstawień, a m.i. wystawiona była jedna z komedji Moliera. Teatr wyjeżdżał do Daszawy. Kierownikiem Teatru jest Kawka.
Na terenie Galicji wschodniej utworzono szkoły techniczne. Część szkół ma wykładowy język ukraiński, a część - polski. Szkoły dzielą się na niższe i wyższe. Przyjęcie do szkoły niższej odbywa się na podstawie świadectwa o ukończeniu 5 klas szkoły powszechnej, na kurs wyższy mogą być przyjęci uczniowie po ukończeniu 4 klas gimnazjalnych, albo po ukończeniu szkoły rzemieślniczej i odbyciu jednorocznej praktyki zawodowej. W szkołach technicznych odbywa się nauka rzemiosła, rolnictwa i ekonomji. Ekonomja polityczna wykłada jest tylko na kursach wyższych. Każdy kurs trwa 2 lata.

II

Ogólne

WEICHSELSENDER po polsku, 19 XI, g.10.01
Minister Sarajoglu przyjął szefa niemieckiej prasy Schmidta. Ambasador Papen wydał w Ankarze przyjęcie, na którym było obecnych wielu dyplomatów państw sprzymierzonych z Niemcami i dygnitarzy tureckich.
Amerykańskie wojska arktyczne zostały zaopatrzone w nowy ekwipunek. Zakupiono dla nich 200 tys. kurtek futrzanych, oraz 700 tys. par obuwia, przystosowanego do bardzo niskiej temperatury.
Na Filipinach zmobilizowano 150 tys. rezerwistów.
Napięcie w Japonji, mimo toczących się pertraktacji, prowadzonych przez Kurusu w Waszyngtonie, silnie wzrasta. Prasa japońska omawia w dalszym ciągu fakt jednogłośnego uchwalenia 3,800,000,000 jen na cele wojenne.
Ze źródeł japońskich podają, że rokowania japońsko sowieckie w sprawie zakładania min na Pacyfiku toczą się w dalszym ciągu. Omawiana jest również sprawa odszkodowań z powodu katastrofy trzech okrętów japońskich, które prawdopodobnie trafiły na miny sowieckie.
W BUdapeszcie został podpisany układ lekarski niemiecko-węgierski.
WR zymie zostało zorganizowane Chorwackie Biuro Rzemieślnicze.

Z Genewy donoszą, że na odcinku centralnym frontu sowieckiego wojska niemieckie zdobyły kilka olbrzymich tanków sowieckich. Tanki te mimo znakomitego opancerzenia i wielkich rozmiarów są niezdolne do manewrowania z powodu braku warsztatów polowych i części składowych, wyrabianych uprzednio w Donbasie.

19.XI, g.9.15. Korespondentowi koncernu Hersta udało się przesłać z Kujbyszewa do Ankary informacje bez przedstawienia ich cenzurze sowieckiej. Według tych informacyj w wojsku sowieckim szerzą się rozkładowe nastroje. Notowane są powstania robotników przeciwko władzom sowieckim. Całe oddziały, a nawet pułki wypowiadają posłuszeństwo.

Z Kujbyszewa donoszą, że w Gorkim rozstrzelano 2 inżynierów, 2 techników i jednego specjalistę. Przed sądem oświadczyli oni, że nie mogli już dłużej patrzeć na nędzę ludności rosyjskiej. Oskarżeni oni byli o działalność kontrrewolucyjną.

Z Bostonu donoszą, że do Nowofunlandji zawinął sowiecki łamacz lodów Krasin. Został on ciężko uszkodzony bombami koło Murmańska.

LAHTI po rosyjsku, 19 XI, g.8.10

Do Moskwy przybył Żdanow, który wydał odezwę do robotników - członków partji komunistycznej w Moskwie, by zaprzestali wzajemnych walk i zjednoczyli się dokoła Stalina. Zostało ustalone, że w fabrykach moskiewskich krążył ulotki, skierowane przeciwko Stalinowi, jako kierownikowi partji komunistycznej.

Z Leningradu ucieka ludność i przechodzi na stronę wojsk niemieckich. Uciekinierzy opowiadają, że Moskiewska i Kirowska część Leningradu jest kompletnie zburzona. Ludność wspomnianych dzielnic została przesiedlona na "Wasiljewskije Ostrowa".

BELGRAD po rosyjsku, 18 XI, g.17.15

Fakt rozstrzelania w Moskwie 5 robotników za rozpowszechnianie ulotek p.t. "Mamy dość terroru" świadczy dobitnie, że ludność Związku Sowieckiego jest wrogo usposobiona do władzy bolszewików i, że ludzie z narażeniem życia przechodzą teraz od oporu biernego do czynnych wystąpień.

Na froncie fińskim oddziały sojusznicze posuwają się naprzód. Finowie należą do jednego z tych małych narodów, które nie uległy wpływom angielsko-amerykańskim, a przyłączwszy się do państw Osi, zapewniających im realizację postulatów narodowych. Te zaś narody, które uległy wpływom wielkich demokracyj, drogo zapłaciły za ten błąd.

Dyrektor jednak z fabryk charkowskich, produkujących czołgi, oświadczył, iż na początku października rb. marszałek Budienny odwiedził fabrykę a następnie w cztery oczy powiedział mu, że jeżeli jakość czołgów nie zostanie polepszona, on go własnoręcznie zastrzeli. "Mnie z pewnością - rozstrzelają - dodał Budienny,- lecz przedtem ja ciebie zastrzelę, bo jakże mogę walczyć z Niemcami, kiedy nasz sprzęt niewiele jest wart."

BELGRAD po ukraińsku, 18 XI, g.18.15

Angielska propaganda twierdzi, że urządzenia fabryczne zostały ewakuowane z Donbasu. Zaprzecza temu rzeczywistość i nikt temu nie uwierzy. Sowiety wolałyby przenieść cały Donbas do Syberji, lecz nie znaleźli jeszcze na to odpowiednich sposobów. Natomiast zdołali bolszewicy deportować setki tysięcy Ukraińców.

III

Z ostatniej chwili.

NEW YORK CBS po angielsku, 19 XI, g.14.00

Flota angielska, jak ujawniono w Londynie, jest już w akcji przeciw Finlandji, Rumunji i Węgrom.

Japończykom, zamieszkałym w Indjach Hol. zalecono z naciskiem wyjazd statkiem, który odpłynie 28 bm.

Retransmisja z Berna. Korespondent C.Barbe. Niemcy przyznają, że na odcinku moskiewskim Rosjanie dokonują ostrych kontrataków, przyczym biorą w nich udział wojska, sprowadzone z głębi Rosji. Sowiety przyznały, iż Kercz ewakuowano. Niemcy twierdzą, iż wzięli na Krymie 10 tys. jeńców lecz gros sił sowieckich przypuszczalnie wycofano na Kaukaz. - Władze okupacyjne w Bośni absolutnie nie mogą opanować sytuacji. Ostatnio

rozegrała się poważna bitwa w której było ponad tysiąc zabitych i setki rannych.- Przez Francję przechodzi nowa fala sabotaży.

Retransmisja z Waszyngtonu. Sytuacja w przemyśle staje się groźna. Willkie wygłosił mowę , krytykującą administrację Roosevelta i stawiającą za przykład rozwiązanie zagadnień pracy przez rząd brytyjski.- Rozmowy w Departamencie Stanu z przedstawicielami Japonji trwają dalej. Powszechnie uważa się, że doprowadzenie do pomyślnego ich wyniku jest praktycznie niemożliwe.

Retransmisja ze Sztokholmu. Rząd fiński polemizuje z ogłoszonym ostatnio oświadczeniem sowieckim, wysuwającym tezę, iż Finlandja była terenem przygotowań do wojny z Sowietami i stwierdza między innymi, iż jeszcze w przededniu wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej nie było żadnej koncentracji wojsk na pograniczu sowieckim w Finlandji.